

30-lecie Rehabilitacji Uniwersyteckiej
w Samodzielnym Publicznym
Szpitalu Klinicznym Nr 4 w Lublinie

Endoprotezoplastyka w leczeniu powikłań osteosyntezy złamań osteoporotycznych

***Konrad Kopeć, Damian Kusz,
Sławomir Dudko, Piotr Wojciechowski***

Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
w Katowicach

Kierownik: prof. dr hab. med. Damian Kusz

Statystyka

- Pacjenci ze złamaniami osteoporotycznymi, w tym przede wszystkim bliższego końca kości udowej stanowią około 30% ogółu leczonych w Oddziałach Ortopedii i Traumatologii.

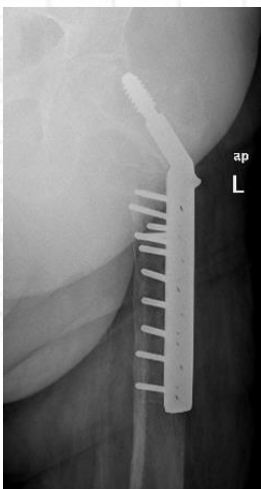
- Niepowodzenia tego typu zespożeń utrzymują się na podobnym poziomie od około 70 lat i stanowią 20-30% [R. Kyle].

- Leczeniem z wyboru w tych przypadkach pozostaje endoprotezoplastyka, która dobry wynik daje w nawet w 94%.

Cele leczenia

- Przywrócenie funkcji kończyny.
  - Zniesienie dolegliwości bólowych.
  - Poprawa jakości i długości życia.
- Skuteczna endoprotezoplastyka realizuje te cele w pełni, ale nie należy zapominać, że nie jest to operacja pierwotna lecz rewizyjna i powinna być operacją ostateczną.

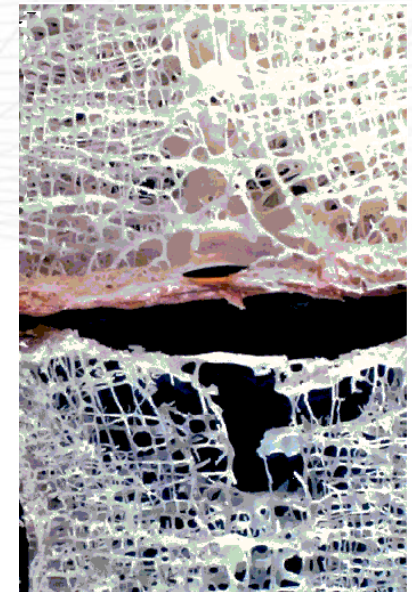

Ogólne czynniki ryzyka

- Dłuższy zabieg operacyjny.
- Większe krwawienie śródoperacyjne.
- Podeszły wiek chorych.
- Obciążenia internistyczne (cukrzyca, miażdżyca, RZS, choroby kardiologiczne, leki przeciwzakrzepowe).
- Przewlekłe zakażenia (POCHP, zakażenie dróg moczowych).
- Mała aktywność fizyczna.
- Mała aktywność psychiczna – demencja.
- Brak współpracy w czasie rehabilitacji.

Miejscowe czynniki ryzyka

- Blizny skóry i tkanki podskórnej.
- Obniżona wartość biologiczna tkanek miękkich.
- Odleżyny.
- Zaniki mięśni.
- Przykurcze.
- Zaburzenia naczyniowe (zespół pozakrzepowy, miażdżyca).
- Zaburzenia warunków anatomicznych - punktów odniesienia do prawidłowej orientacji endoprotezy.
- Obniżona wartość biologiczna kości związana z:
  - Osteoporozą.
  - Przebytym złamaniem.
  - Przemieszczonymi odłamami.
  - Brakiem obciążania.
  - Obecnością implantów.

Statystyka

•Uwzględniając czynniki ryzyka oczywisty jest wyższy odsetek powikłań w przypadku konwersji zespolenia do endoprotezoplastyki w porównaniu do zabiegów endoprotezoplastyk pierwotnych stosowanych w leczeniu złamań.

- 6.2% złamań okołoprotezowych.
- 11.4-14.3% zwichnięć endoprotez.
- 1.5% wczesnych obluzowań.
- 3.8% głębokich zakażeń.

Taktyka postępowania

- Dostęp operacyjny uwzględniający konieczność usunięcia zespolenia.
- Seletywne usunięcie zespolenia w przypadku złamań panewki (usuwamy wyłącznie interponujące implanty).
- Istnieje konieczność posiadania specjalnego instrumentarium do usuwania złamanych gwoździ i frezów do usuwania złamanych śrub.
- Konieczność posiadania endoprotez rewizyjnych oraz systemów do stabilizacji złamań okołoprotezowych (płyty, kable).
- Wskazane posiadanie przeszczepów kostnych allogenicznych lub substytutów kości.

Taktyka postępowania po nieskutecznym zespoleniu BKKU

- Implantacja niecementowanej mocowanej press-fit panewki ze wzmocnieniem pierwotnej stabilności śrubami panewkowymi. Implantacja trzpienia cementowanego lub niecementowanego w zależności od morfologii złamania i jakości tkanki kostnej.

[G.Haidukewych ,CCJR Winter 2013]

Taktyka postępowania-panewka

- Ubytki panewki wypełniamy przeszczepami kości autogenicznej tapetując dno i ściany przy pomocy frezu na wstecznych obrotach.
- Zastosowanie panewek „rewizyjnych” z pokryciami osteoindukcyjnymi, zbliżonymi porowatością do kości gąbczastej.
- Zastosowanie panewek z możliwością wielokierunkowej implantacji śrub panewkowych- „multi hole”.
- Zastosowanie wkładów dwumobilnych lub dużych głów (>32mm).

Taktyka postępowania - trzpień

- W powikłaniach osteosyntezy szyjki kości udowej trzpień standardowy.
- W powikłaniach osteosyntezy złamań okołokrętarzowych długi trzpień rewizyjny stanowiący rodzaj „by – passu” złamania.
- Powinien sięgać co najmniej 6 cm poniżej otworu po ostatniej śrubie.
- Dobrym rozwiązaniem pozostają trzpienie typu „calcar replacement”.

Taktyka postępowania - trzpień

- W przypadku trzpień cementowanych trudna presuryzacja.
- Konieczne zabezpieczenie przeszczepem kostnym lub mechaniczne przed wyciekaniem cementu przez otwory po śrubach.
- Niezbędna dodatkowa stabilizacja krętarza mniejszego i większego przy pomocy płyt krętarzowych czy kabli.

Przypadek 1

- Pacjentka K.D. 1. 82 zespolenie złamania przekrętarzowego met. DHS. 6 m-cy po zespoleniu „cut out”.

Przypadek 1

- Pacjentka K.D. 1. 82 endoprotezoplastyka bezcementowa.

Przypadek 2

- Pacjentka M.M. 1. 75 zespolenie złamania podkrętarzowego met. DHS i dwukrotna reoperacja. RZS.

Przypadek 2

- Pacjentka M.M. 1. 75 endoprotezoplastyka bezcementowa.

Przypadek 3

- Pacjentka G.R. 1. 86 zespolenie złamania przekrętarsowego gwoździem Gamma. 6- cy po zespoleniu „cut out”.

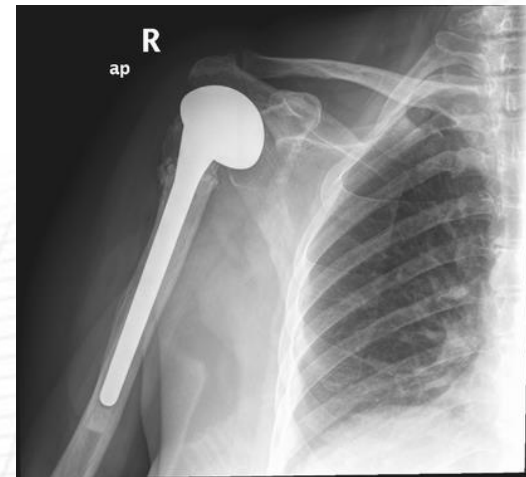
Przypadek 3

- Pacjentka G.R. 1. 86 endoprotezoplastyka cementowana.

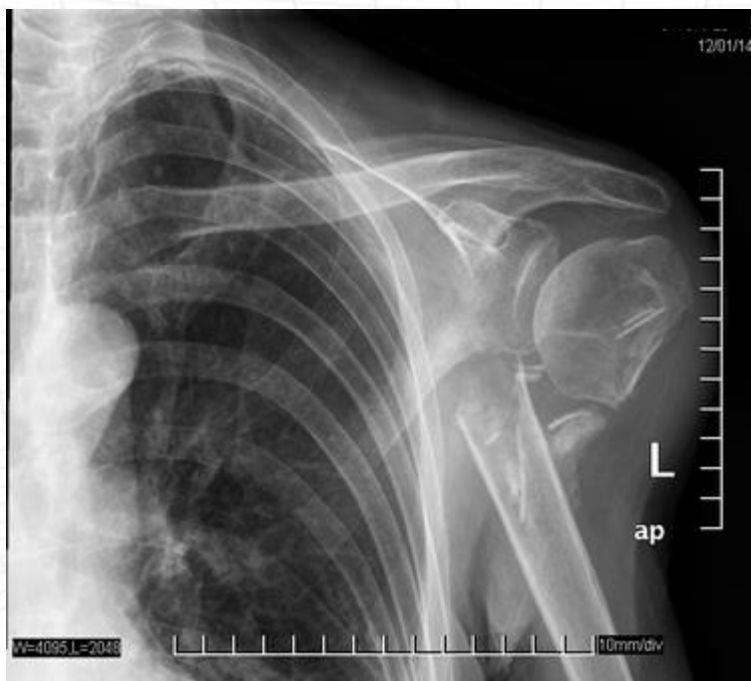
Bliższy koniec kości ramiennej

- Pourazowa jałowa martwica głowy kości ramiennej.
  - Staw rzekomy.
  - Nieskuteczne operacje osteosyntezy niestabilnej.
-
- Endoproteza połowicza przy zachowanym stożku rotatorów.
  - Endoproteza odwrócona przy uszkodzonym stożku rotatorów.
  - Endoproteza odwrócona u chorych powyżej 70 r.ż. z zachowanym stożkiem rotatorów.

Przypadek 1

Pacjent K.L. 1. 78 hospitalizowany i leczony metodą „zamknięta repozycja i próba zespolenia”. Doleczanie w otrezie.

8 tyg. po urazie.

Przypadek 1

Endoprotezoplastyka odwrócona.

Przypadek 2

Pacjentka B-S 1. 68 złamanie leczone metodą zamkniętej repozycji i zespolenia drutami Kirschnera. W kolejnym etapie usunięto 2 druty Kirschnera i pozostawiono 1 śródszpikowy.

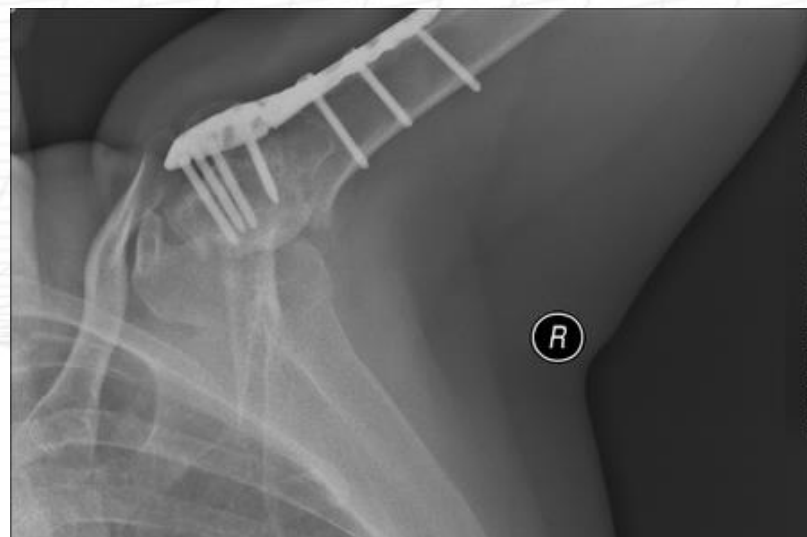
Przypadek 2

Endoprotezoplastyka odwrócona.

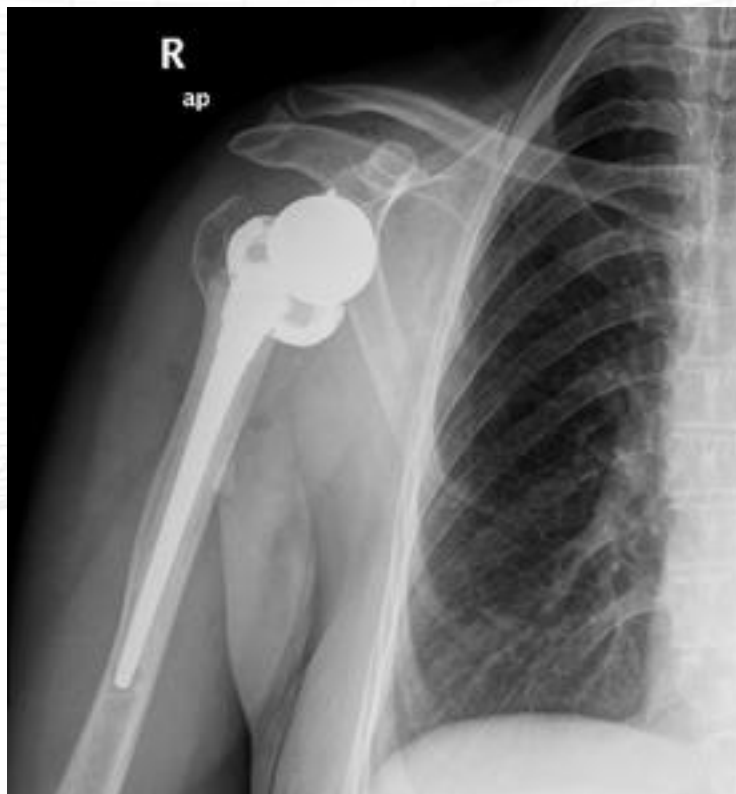
Przypadek 3

Pacjentka S.M 1. 69 leczona metodą otwartej repozycji i zespolenia płytą typu Philos. 2 lata po zespoleniu.

Przypadek 3

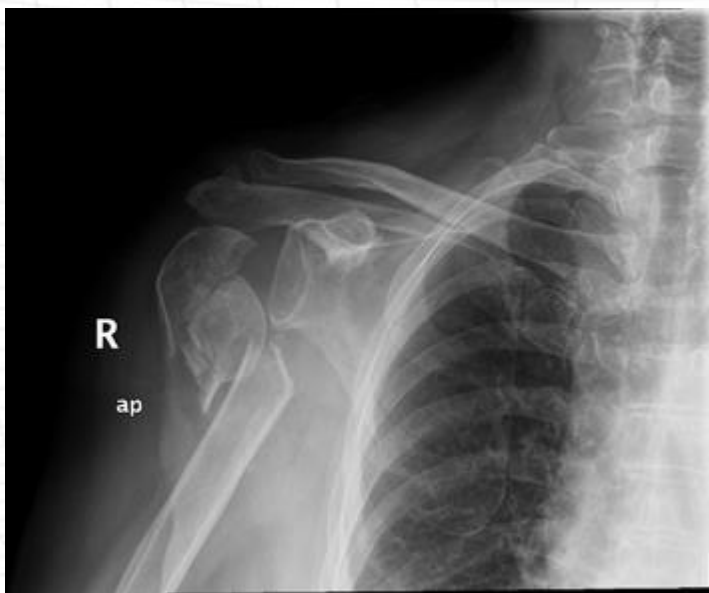
Endoprotezoplastyka odwrócona.

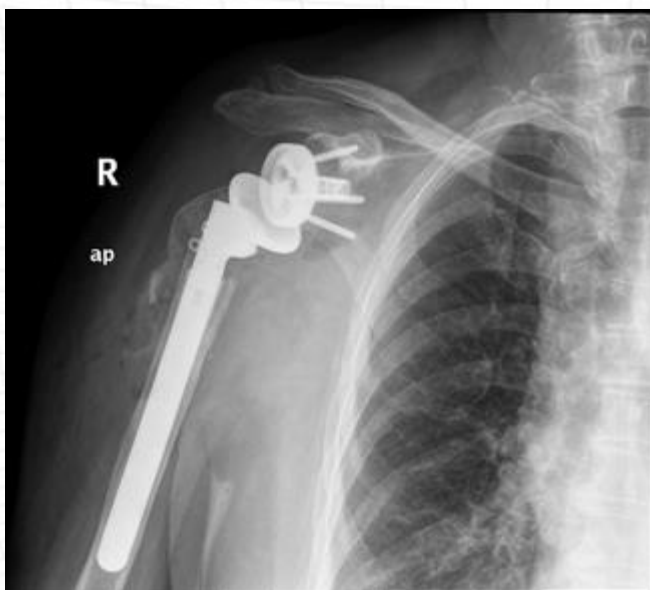
Przypadek 4

Pacjentka K.M. 1. 82 złamanie końca bliższego kości ramiennej.

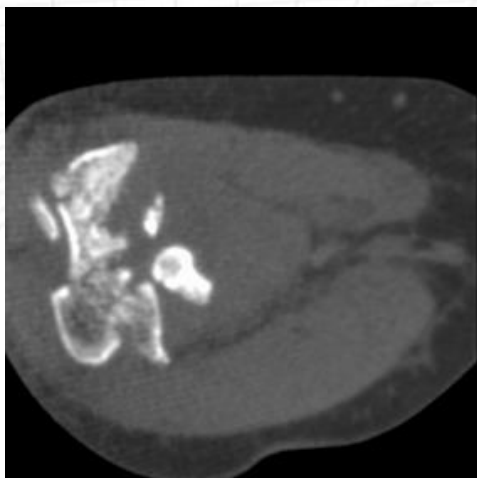
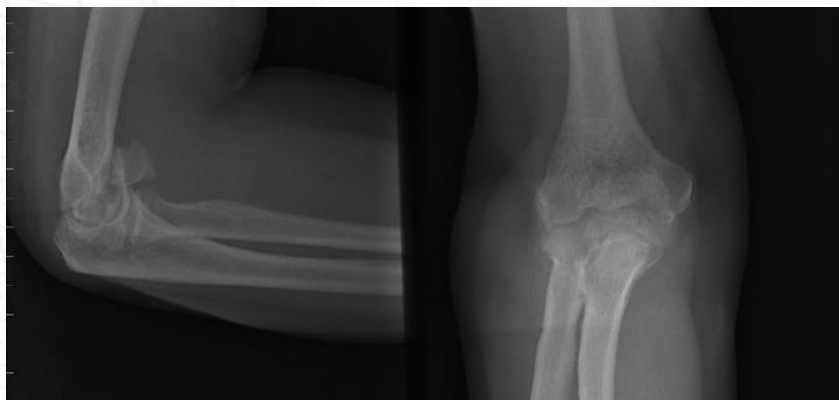
Przypadek 4

Pacjentka K.M. 1. 82 endoprotezoplastyka odwrócona.

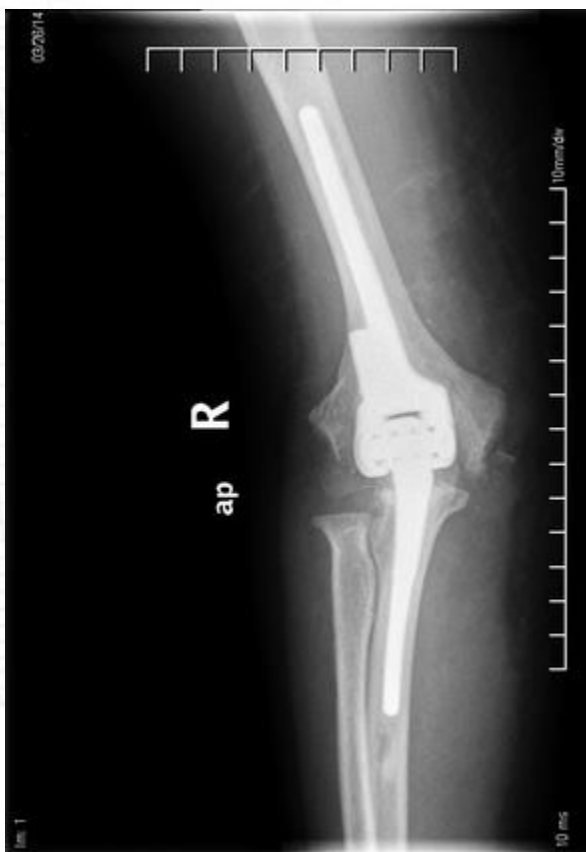
Złamania dalszego końca kości ramiennej

Pacjentka P.A. 1. 67 zespolenie złamania końca dalszego kości ramiennej drutami Kirschnera.

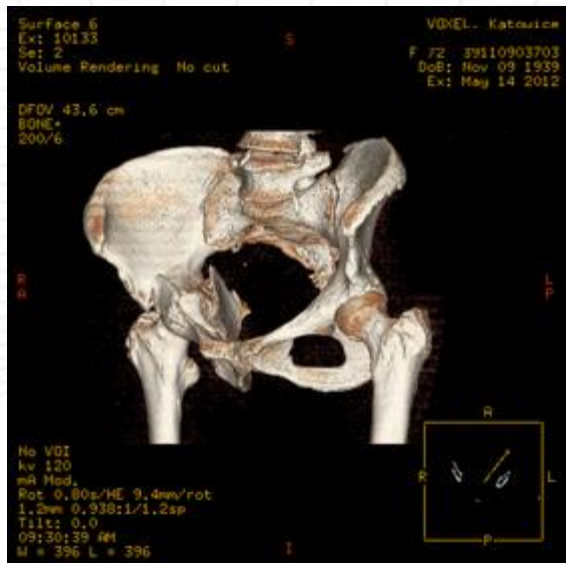

Złamania dalszego końca kości ramiennej

Pacjentka P.A. 1. 67 endoprotezoplastyka.

Niskoenergetyczne złamania panewki

- Pacjentka K. J. lat 68 złamanie poprzeczne i ściany tylnej.

Niskoenergetyczne złamania panewki

- Zespolenie bez skutecznej repozycji - dostęp tylny.

Niskoenergetyczne złamania panewki

- Koksartroza i AVN, staw rzekomy okolicy nadkłykciowej kości ramiennej.

Niskoenergetyczne złamania panewki

- Endoprotezoplastyka.

Wnioski

- Endoprotezoplastyka jest skuteczną procedurą naprawczą w leczeniu powikłań osteosyntezy złamań osteoporotycznych.
- Ze względu na wysoki stopień trudności istnieje podwyższone ryzyko powikłań śród i pooperacyjnych.
- Zasadnicze warunki dające szansę powodzenia leczenia to: dobór odpowiednich implantów oraz duże doświadczenie zespołu operacyjnego, szczególnie w procedurach rewizyjnych.

30-lecie Rehabilitacji Uniwersyteckiej w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 4 w Lublinie

Dziękuję

